

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM
2010-09-15
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
13304-10 E
Enhet 2:2

SÖKANDE

Bo-Göran Näslund
Frejagatan 34
431 44 Mölndal

MOTPART

Landstinget Halland
Box 517
301 80 Halmstad

Ombud: Upphandlingsdirektören/Landstingsjuristen Kerstin Bengtsson och
juristen Göran Forss, adress som ovan

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling
(LOU); i dess lydelse före den 15 juli 2010

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Bo-Göran Näslunds ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet.

KOMMUNIKATION	
2010-09-15	
Avf	
Önr	
Doss	Aktbil

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****BAKGRUND**

Landstinget i Halland har genom förenklat förfarande upphandlat ramavtal för Psykoterapi för anställda i Halmstad, Falkenberg, Varberg och/eller Kungälv, dnr Ls100145. Av tilldelningsbeslutet som meddelades den 7 juni 2010 framgår att Bo-Göran Näslund inte antagits som leverantör.

YRKANDEN MM

Bo-Göran Näslund yrkar att upphandlingen ska göras om och framför i huvudsak följande. Landstinget har ställt irrelevanta krav vid upphandlingen och poängsättningen vid utvärderingen är orättvis och konkurrenshämmande. – Ett uppställt krav är att leverantören ska vara legitimerad psykolog, socionom eller läkare med specialistkompetens inom psykiatri samt legitimerad psykoterapeut. För att styrka grundutbildning krävs kopia på examensbevis alternativt legitimation från Socialstyrelsen. Det är också ett krav på examensbevis eller yrkeslegitimation för att visa att den legitimerade psykoterapeuten har den grundprofession som efterfrågas. Dessutom krävs utbildningsbevis från den psykoterapiutbildning som låg till grund för psykoterapilegitimationen. – Han har i sitt anbud skickat in sin psykoterapilegitimation på vilken det står att han är såväl legitimerad psykolog som legitimerad psykoterapeut. Krav på ytterligare kopia på utfärdandet av psykologlegitimation är ett irrelevant krav. – Vid poängsättningen av kompetens värderas det mycket högt om man i studierna som ledde fram till psykoterapilegitimationen studerat just den behandlingsinriktning som man lägger anbud på (100 poäng). Har leverantören lika mycket eller mer studier och erfarenhet inom denna behandlingsinriktning men efter det att han erhållit sin legitimation så värderas detta till maximalt 75 procent. Då man endast kan erhålla en psykoterapilegitimation diskrimineras således de som lägger anbud på en behandlingsinriktning som de har införskaffat kompetens inom efter det att de erhållit sin legitimation. – Den legitimerade psykoterapeuten

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 3
13304-10 E

kan använda sig av olika behandlingsmetoder, t.ex. de som efterfrågas i anbudet psykodynamisk psykoterapi och kognitiv beteendeterapi. Psykoterapeuten ansvarar självständigt inför Socialstyrelsen och hälso- och sjukvårdslagen att han väljer metod som terapeuten behärskar och anser vara den mest lämpliga. För att behärska olika behandlingsmetoder införskaffar sig psykoterapeuten kunskaper och erfarenhet att bedriva de behandlingsmetoder som den praktiserar. Om terapeuten inte har tillräckliga kunskaper eller begår fel i behandlingen kan den legitimerade personens verksamhet anmälas och utredas av Socialstyrelsen som ytterst kan deslegitimera personen. Detsamma gäller för alla legitimerade yrkesgrupper, t.ex. läkare och tandläkare. Poängvärderingen av kompetens enligt den modell upphandlaren använder värderar kompetens på ett sätt som diskriminerar vissa anbudsgivare och hämmar konkurrensen då det i praktiken blir så att anbudsgivare bara värderas adekvat på behandlingsmetoder som de lärde sig innan det datum då de blev legitimerade. Om landstinget vill jämföra anbudsgivarnas kompetens bör andra urvalskriterier tas fram. – Att det skulle föreligga andra möjligheter att styrka tidigare eller nuvarande kompetens har inte framkommit. Att vid poängsättningen ge en legitimerad psykoterapeut ”med terapiinriktning” 100 poäng om den efter legitimation går en så kallad steg 1-utbildning inom en annan psykoterapiinriktning, men ger betydligt färre poäng för mångårig vidareutbildning inom ”den andra terapiinriktningen” gör i praktiken att anbudsgivare med äldre legitimationer utestängs då de inte kan konkurrera med jämförbara poäng. Den så kallade steg 1-utbildningen är en grundläggande och förberedande utbildning till den legitimationens grundande utbildningen. Att en redan legitimerad psykoterapeut på nytt skulle genomgå en grundläggande utbildning inför en psykoterapiutbildning är inte något som kan räknas som troligt. Det brukliga och mest relevanta är att legitimerade psykoterapeuter kontinuerligt kompletterar sina redan befintliga kunskaper och vidareutbildar sig i takt med nya forskningsresultat. – Utbildning inom KBT vid så kallade steg 1 eller steg 2-utbildningar fanns inte i början på 90-talet och då faller resonemanget om att även anbudsgiva-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

re med "äldre" psykoterapilegitimationer kan ha legitimationsgrundande utbildning som överensstämmer med de olika psykoterapiinriktningar som man i anbudet valt att specificera. Äldre och mer erfarna psykoterapeuter har däremot kunnat följa forskningen inom olika psykoterapimetoder och inhämtat kunskap och praktisk erfarenhet, så kallad vidareutbildning. Lärare i de nya behandlingsformerna, t.ex. KBT, har i flera fall inte själva haft specifik "legitimationsgrundande" utbildning inom just den terapiinriktning de undervisar i då dessa utbildningar kommit efter det att de själva blivit legitimerade.

Landstinget anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Vad Bo-Göran Näslund uppger om krav att leverantören utöver att vara legitimerad psykoterapeut ska ha en grundutbildning som t.ex. psykolog är inte korrekt. Om leverantören har en sådan grundutbildning har det haft betydelse vid utvärderingen av anbudet, men inte varit ett krav för att anbudet ska kvalificeras för vidare utvärdering. Av ingivet bevis om legitimation framgår att han är såväl legitimerad psykolog som legitimerad psykoterapeut. Detta hade bort beaktats vid utvärderingen av hans anbud men har inte haft någon betydelse vid poängsättning av hans kompetens. Att landstinget, utöver bevis om legitimation, efterfrågar utbildningsbevis från psykoterapiutbildningen (skall-krav) beror på att det vid utvärderingen av anbuden ska kunna bedömas om utbildningen överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller. Bo-Göran Näslund har lämnat anbud inom området psykodynamisk psykoterapi. Något utbildningsbevis som visar denna terapiinriktning har han emellertid inte ingett. Inte heller någon av övriga ingivna handlingar visar att han har kompetens inom denna terapiinriktning. Landstinget ifrågasätter uppgiften att det inte skulle vara möjligt att uppvisa utbildningsbevis. Även om utbildningen bestått av fristående kurser och andra meriter som sammanvägts bör utbildningsanordnaren kunna utfärda utbildningsbevis och bevis om övriga meriter på begäran. Inget har hindrat honom från att tillsammans med anbudet inge ett utbildningsbevis för varje fristående kurs.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 5
13304-10 E

Att ett och samma utbildningsbevis ska utvisa samtliga ingående kurser i utbildningen har inte efterfrågats. I anbudsinbjudan anges hur landstinget värderar anbudsgivarens kompetens. En möjlighet att få 100 poäng för kompetens är att den legitimationsgrundande utbildningen är kompletterad med steg 1-utbildning i ansökt terapiinriktning. Denna kan dock mycket väl ha genomförts efter det att psykoterapeuten erhållit sin legitimation. Det som avgör om en anbudsgivare som inte har en legitimationsgrundande utbildning som överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller får 75 eller 100 poäng är om anbudsgivaren har en kompletterande utbildning under minst ett år eller en steg 1-utbildning inom den terapiinriktning anbudet gäller. Landstinget har värderat högre om den kompletterande utbildningen är en steg 1-utbildning. Vid utvärdering av inkomna anbud har Bo-Göran Näslund inte erhållit någon poäng för kompetens beroende på att han inte ingett utbildningsbevis som utvisar kompetens inom den terapiinriktning som anbudet gäller. Utvärderingen överensstämmer med vad som anges i anbudsinbjudan om hur anbuderna kommer att utvärderas. Det har för poängsättningen därvid inte haft någon betydelse att Bo-Göran Näslund ingett bevis om att han också är legitimerad psykolog. Bo-Göran Näslund har inte ingett något utbildningsbevis som utvisar kompetens inom den terapiinriktning som anbudet gäller. I det nu ingivna intyget från Socialstyrelsen anges att det i intyget inte finns angivet psykoterapeutisk inriktning för kompletteringskursen. Bo-Göran Näslund borde ha kunnat inge intyg från utbildningsanordnaren om den psykoterapeutiska inriktningen för kompletteringskursen, och han har inte visat att han varit förhindrad att införskaffa sådant intyg. Att landstinget värderat högre om den kompletterande utbildningen är en steg 1-utbildning beror på att den grundläggande psykoterapiutbildningen ger behörighet till den legitimationsgrundande terapiutbildningen (steg 2). Någon sådan behörighet ger inte en kompletterande utbildning under minst ett år. Detta är inte konkurrens-hämmande och äldre anbudsgivare med äldre legitimationer utestängs inte. En anbudsgivare kan ju också ha en äldre legitimationsgrundande utbildning som överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller.

Förvaltningsrätten har den 18 juni 2010 förordnat att upphandlingen inte får avslutas i avvaktan på att rätten beslutar något annat.

UTREDNINGEN

I avsnitt 2.3 i "Anbudsinbjudan" anges att upphandlingen är indelad i olika inriktningar och i olika geografiska område. Anbudsgivarna har möjlighet att lämna anbud på följande inriktningar:

1. kognitiv beteendeterapi/kognitiv psykoterapi
2. psykodynamisk psykoterapi

Anbud kan lämnas antingen på en av inriktningarna eller på båda.

Under punkten 2.5 Uteslutning av leverantörer anges följande:

En anbudsgivare kan under vissa omständigheter uteslutas från deltagande i en upphandling. Anbudsgivaren skall visa att inga hinder för deltagande enligt 10 kap 1,2§ föreligger genom att fylla i och till anbudet bifoga svarsbilaga 1; "Svarsbilaga för leverantörskvalificering".

Vad gäller kontroll av leverantörers lämplighet anges i förfrågningsunderlaget punkt 2.6 följande.

Förutsättningen för att ett anbud skall kunna prövas, utvärderas och antas är att uppställda krav avseende anbudsgivarens ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet är uppfyllda. Anbudsgivaren skall visa att uppställda krav är uppfyllda genom att fylla i och till anbudet bifoga svarsbilaga 1; "Svarsbilaga för leverantörskvalificering".

Vidare anges under punkten 2.7 Krav på efterfrågad vara eller tjänst, att Anbudsgivare visar att ställda krav är uppfyllda genom att fylla i och till anbudet bifoga Bilaga "Uppdragsspecifikation".

I avsnitt 2.9 "Utvärdering av anbud" anges följande under "Kompetens". Anbudsgivaren skall vara legitimerad psykoterapeut. Utbildningsbevis och bevis om legitimation skall uppvisas. – Den anbudsgivare som kan erbjuda

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

legitimerad psykoterapeut med ytterligare kompetens och eller vidareutbildning kommer att ges extra poäng vid utvärderingen enligt följande:

Den anbudsgivare som kan erbjuda legitimerad psykoterapeut där den legitimeringsgrundande utbildningen överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller **alternativt** har kompletterande utbildning (under minst 1 år eller 40 p/60 hp) inom den terapiinriktning anbudet gäller erhåller 25 poäng. Anbudsgivaren ska för att få tillgodogöra sig dessa poäng till anbudet bifoga utbildningsbevis och bevis om legitimation.

Den anbudsgivare som kan erbjuda legitimerad psykoterapeut där den legitimeringsgrundande utbildningen överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller **alternativt** har kompletterande utbildning (under minst 1 år eller 40 p/60 hp) inom den terapiinriktning anbudet gäller samt har en grundutbildning som socionom, leg. psykolog eller leg. läkare med specialistutbildning inom psykiatri erhåller 75 poäng. Anbudsgivaren ska för att få tillgodogöra sig dessa poäng till anbudet bifoga examensbevis, utbildningsbevis och bevis om legitimation.

Den anbudsgivare som kan erbjuda legitimerad psykoterapeut där den legitimeringsgrundande utbildningen överensstämmer med den terapiinriktning som anbudet gäller **alternativt** är kompletterad med steg 1-utbildning i ansökt terapiinriktning samt har en grundutbildning som socionom, leg. psykolog eller leg. läkare med specialistutbildning inom psykiatri erhåller 100 poäng. Anbudsgivaren ska för att få tillgodogöra sig dessa poäng till anbudet bifoga examensbevis, utbildningsbevis och bevis om legitimation.

I frågor och svar angående upphandlingen av psykoterapi för anställda har Landstinget lämnat följande svar på fråga om vad som menas med examensbevis och utbildningsbevis för leg psykoterapeut?

Utbildningsbevis är det dokument som erhållits från utbildningsanordnaren för psykoterapeututbildningen och som ligger till grund för Socialstyrelsens vid utfärdande av legitimation som psykoterapeut.
Examensbevis är det dokument som erhålls vid avläggande av examen i grundutbildningen, t ex. socionom.

I upphandlingsrapport den 7 juni 2010 har landstinget funnit att alla anbudsgivare, bortsett från ett för sent ingivet anbud uppfyllt alla skall-krav och kvalificerat sig för utvärdering.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER**

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 2 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt högskoleförordningen (1993:100), i dess nuvarande lydelse, erhålls Psykoterapeutexamen efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng under en treårsperiod. Därtill ställs krav på avlagd psykologexamen (enligt 1982 års studieordning eller senare bestämmelser), läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, socionomexamen, eller annan motsvarande examen. För de två sistnämnda grupperna krävs dessutom grundläggande psykoterapiutbildning.

Enligt 6 kap.10 § högskoleförordning (1993:100) anges att i examensbeviset för en examen på grundnivå eller avancerad nivå ska det anges vilka kurser som ingår i examen.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Frågan i målet är om av Landstinget uppställda krav på utbildningsbevis, examensbevis och bevis om legitimation samt efterfrågan av viss terapiinriktning för utvärdering av kompetens är irrelevanta och konkurrenshämmande.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantören än som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas.

Landstingets aktuella upphandling avser legitimerade psykoterapeuter med vissa angivna terapiinriktningar. Att aktuell upphandling begränsats till dessa terapiinriktningar kan enligt förvaltningsrättens mening inte medföra att upphandlingen strider mot kraven i 1 kap. 9 § LOU.

Vad sedan gäller bevis på att anbudsgivaren har aktuell terapiinriktning framkommer inte annat än att utbildningsbevis och bevis på legitimation framstår som relevant för att styrkande av erforderlig kompetens. Kravet på att kompetens om aktuella terapiinriktningar således styrks genom dokument framstår inte som irrelevant med hänsyn till upphandlingens begränsning. Det framkommer inte att kompetensen om terapiinriktning skulle kunna styrkas på annat sätt. Den omständigheten att utbildningskraven för kurser, examen och legitimationer förändras under åren till följd av kunskapsutveckling inom aktuellt område kan inte medföra annan bedömning av utvärderingskriteriernas viktning.

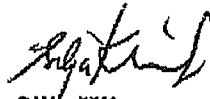
I målet framgår inte annat än att Bo-Göran Näslund uppfyllt kravet på legitimerad psykoterapeut genom att uppvisa bevis på legitimation dels som psykoterapeut, dels som psykolog. Däremot synes något utbildningsbevis som visar att han har utbildning i terapiinriktningar som efterfrågas inte uppvisats. Att han därmed inte tillerkänts extra poäng vid utvärderingen står i överensstämmelse med förfrågningsunderlagets utvärderingsmodell.

Sammanfattningsvis finner Förvaltningsrätten att begränsningen av upphandlingen till vissa terapiinriktningar och de av landstinget uppställda kraven för att erhålla extra poäng för efterfrågad kompetens inom respektive

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

terapiinriktning inte kan anses strida mot 1 kap. 9 § LOU. Förutsättningarna för ingripande enligt LOU har inte framkommit och ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV3109/1b LOU)

Silja Klint

Rådman

Föredragande i målet har varit Mariette Georgsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

- I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU